

BUTLLETÍ del GRUP d'ESTUDIS SITGETANS

Any XXV

Agost del 2001

Nº 98

PSEUDÒNIMS DE L'ECO DE SITGES (1886-1900)*

Josep Soler i Marcé

INTRODUCCIÓ

A la major part de periòdics locals es força freqüent trobar una gran quantitat de pseudònims que amaguen la personalitat de molts dels seus col·laboradors. Això és degut a dues raons principals. En primer lloc molts d'aquests col·laboradors eren persones del mateix poble que no desitjaven ser coneguts pels seus paisans, sigui per timidesa, sigui perquè manifestaven opinions conflictives. I una segona raó era perquè els redactors que es podien considerar fixos eren sovint molt pocs, en alguns casos fins i tot només un o dos, com va passar en algun setmanari sitgetà, i aquest reduït nombre de redactors s'havia de multiplicar i publicar més d'un article en un mateix número de la revista. Perquè això no fos tan evident, aquests redactors acostumaven a signar un

dels seus articles, el més important, amb el seu nom i els altres, menys importants, amb pseudònims.

Aquesta gran quantitat de pseudònims, molts dels quals passats els anys ja no sabem a qui corresponien, fa que quan volem saber per què en un article concret es fa tal o qual afirmació, cosa que seria molt més sen-

zilla si sapiguéssim la veritable personalitat de l'autor, haguem de recórrer a conjetures i generalment acabar sense tenir cap seguretat que les nostres suposicions siguin certes. Tot això ho podem aplicar punt per punt a *L'Eco de*

Sitges. Conèixer quines eren les persones que s'amagaven darrere els pseudònims de l'*Eco* seria de gran utilitat per a entendre millor moltes coses d'aquesta font, de consulta indispensable per a conèixer la història de la nostra vila, com és l'*Eco*, i és una feina que caldria fer. Ara bé, estudiar els pseudònims de més de

Año 1.º	Sitges 1.º de Marzo de 1886	Núm. 1.
EL ECO DE SITGES		
REVISTA QUINCENAL		
DEFENSOR DE LOS INTERESES MORALES Y MATERIALES DE ESTA VILLA		
PRECIOS DE SUSCRIPCION (PAGO ADELANTADO) Sitges un año 3 Ptas. Provincia un año 2 50 ¢ Ultramar y Extranjero 6 ¢ NUMERO SUELTO 4 CUARTOS	REDACCION Y ADMINISTRACION: CALLE S. PABLO, 6. No se devuelven los originales en ningún concepto.	PRECIOS DE ANUNCIOS (PAGO ADELANTADO) Por una sola vez 0 50 ptas. linea. Por seis veces Por un año, precios convencionales Edictos y reclamos, id. id.
Se ruega á cuantos deseen suscribirse á esta Revista, se sirvan pasar aviso á esta Administración.		

Capçalera del primer número de l'Eco de Sitges el dia 1 de març de 1886

* Aquest treball va ser premiat ex aequo en el concurs Carbonell i Gener per a estudiants de Batxillerat l'any 2000

cent anys d'història de l'*Eco* és un treball enorme que demanaria anys i anys de feina. Per això aquest escrit es proposa només esbrinar quins eren els que feien servir pseudònims a l'*Eco* en els seus primers quinze anys, és a dir en els números publicats en el segle XIX. Alguns d'ells són fàcils d'aclarir, sobre altres només es poden fer suposicions. Al final de la llista alfabètica de pseudònims s'ofereix la biografia de set personatges importants que van col·laborar a la revista. Vull agrair l'ajuda rebuda de Josep M. Soler i Soler, actual director de l'*Eco*, i de Roland Sierra que en els seus estudis com a historiador ja havia identificat alguns dels pseudònims del període estudiat.

LLISTA ALFABÈTICA DELS PSEUDÒNIMS

A

A.: Sigla apareguda només el 25 de juliol de 1891 i parla de la precarietat de la higiene en les classes baixes, defensant que és un problema molt important a solucionar i demana solucions ràpides ja que no pot continuar la situació d'aquesta manera. També parla de temes que afecten més al poble, com podria ser el que parla d'un aplec a la Trinitat amb motiu d'aquesta festivitat.

A. B.: Inicials aparegudes el 18 de juny de 1899. Aquest escrit és una correspondència des de Campdàsens pocs dies abans que es celebri la festa major, el primer diumenge de juliol. Durant dues setmanes anirà informant dels preparatius de l'església i de la casa en general i anima la gent a pujar a la masia per celebrar la festa.

A. de la N.: Inicials que apareixen per primer cop el gener de 1896. No surten gaires cops però quan ho fan els seus escrits sempre són del mateix tema, els nens i els joves. Parla de l'educació dels nens i de la importància de l'ensenyança perquè quan creixin siguin homes i dones de profit.

A. G.: Inicials que apareixen el dia 11 de setembre de 1892. Podria tractar-se del mateix personatge que escriu A. G. y S. L'únic que fa dubtar és que feia aproximadament 5 anys que no escrivia ningú amb unes inicials semblants. Parla del tòpic de si mengem per viure o vivim per menjar, defensant que hem de menjar per viure.

A. G. y S.: Amb aquestes inicials trobem un escrit del dia 8 de maig de 1887 on l'escriptor critica la mala situació dels obrers i les males condicions en que treballaven.

Agutzilet: Pseudònim amb el qual signava Josep Soler i Cartró els seus escrits. Aquests escrits parlaven bàsicament de Sitges i les festes celebrades. Fins i tot en un d'ells explica el seu somni de com seria Sitges el segle següent i en el futur, moltes coses han estat com ell havia descrit. Comença a aparèixer aquest pseudònim l'abril de 1887. A part de parlar de Sitges, també se centra en els costums catalans com pot ser el de la mona per Pasqua. D'aquest autor hem de destacar que era gairebé l'únic que escrivia en llengua catalana a l'*Eco*.

A. KAID. U.: Pseudònim que apareix el dia 24 de gener de 1892. Parla d'un tema molt important en aquella època com és l'agricultura, més en concret escriu per donar solucions de cara a salvar la riquesa vinícola d'Espanya i la compara amb la d'altres països capdavanters en aquest àmbit, per exemple França o Itàlia.

Amell de la Muntanya: Pseudònim amb el qual el polític i terratinent Josep Amell i Llopis va signar els seus escrits entre els anys 1887 i 1894. En els seus escrits bàsicament tractava de política. Aquest pseudònim fa referència al nom d'una masia amb torre situada al pla de Campdàsens, que Josep Amell va heretar. Apareix per primer cop el 31 de març de 1889.

A. P.: Inicials aparegudes el dia 8 d'abril de 1900, data propera a la Setmana Santa d'aquell any. El tema de l'escrit és religiós i se centra en el dia de Rams, quan Jesús va fer la seva entrada triomfal a Jerusalem.

A. R. R.: Sigles aparegudes el 1r de març de 1891. Només surten aquest cop i l'escrit es titula *Amor al treball*, on argumenta que només treballant es pot abandonar la pobresa i la misèria. Si no es treballa se serà sempre pobre.

A. S.: Inicials aparegudes l'11 de març de 1900. L'article informa de l'estat de la guerra entre els filipins que volen la independència i els americans. La carta procedeix de Manila.

A. S. N.: Inicials aparegudes el 1894. Concretament el dia 15 d'abril. L'objectiu de l'escrit és criticar la rivalitat que hi ha entre Prado i Retiro i demana que en comptes de fixar-se tant en la societat rival vigilin més la seva societat, posant l'exemple dels escenaris que segons l'autor, en aquell moment, estaven deteriorats. Apareix el febrer de 1894 per primer cop fent un comentari del gravat que apareixia en cada edició de l'*Eco* de Sitges. És pot dir que era l'encarregat de fer petites ressenyes dels actes religiosos. No torna a aparèixer cap escrit signat amb aquesta inicial fins el 1896.

B

B.: Inicials que apareixen per primer cop a l'Eco el dia 8 de maig de 1887. L'escriptor parla del segon certamen científico-literari celebrat a Sitges.

B. B.: Inicials que apareixen l'1 de maig de 1887 parlant de les eleccions municipals. Anys més tard apareixen aquestes inicials parlant dels vins francesos i els espanyols.

B. C.: Són unes inicials aparegudes el dia 23 de desembre de 1893. Està en l'apartat de correspondència i ve concretament des de Santiago de Cuba. Informa d'una festa marítima celebrada en el nou Club Nàutic de la ciutat cubana.

B. J. M.: Inicials amb les quals Bonaventura Julià Masó escrivia a l'Eco des del dia 19 d'agost de 1888. Parla, per exemple, del castell de Sitges, d'una visita de Víctor Balaguer a Vilanova. Destaca que gràcies a aquest personatge hi ha bones relacions entre Sitges i Vilanova. Enfoca tots els temes defensant la força política de la qual es partidari o criticant l'altre força política. Aquest personatge també signa escrits d'aquest tipus amb les inicials B. J.

C

C. B.: Amb aquestes inicials signava Gaietà Benaprés els seus escrits. La primera aparició d'aquestes inicials a l'Eco de Sitges data del dia 15 de juny de 1886. Bàsicament parla dels problemes i coses que no té Sitges, com pot ser l'aigua al poble en una època de gran necessitat com és l'estiu. Defensa el no enderrocamment del castell al revés del que s'havia fet amb la Torre de les Hores. Tot el que passa al poble i no li sembla bé ho critica amb aquestes inicials. També escriu sobre temes mèdics

C. de U.: Apareix un cop al llarg d'aquests primers 15 anys de l'Eco de Sitges i parla d'una cosa tan quotidiana com és fer un esternut. Concretament el dia 11 de gener de 1891.

CETA: Pseudònim que apareix un cop el dia 19 de març. L'escrit és molt simple i l'autor dona una sèrie de regles per ser una miqueta més feliç.

C. I. D.: Inicials que apareixen el dia 26 d'agost de 1888. En aquest escrit es parla de les inauguracions fetes durant la festa major d'aquell mateix any com podien ser la de la nova biblioteca popular i de les obres del castell. Amb aquest pseudònim l'escriptor recorda aquell heroi medieval espanyol, el Mio Cid. Al llarg dels primers 15 anys va apareixent de tant en tant i sempre parla de fets heroics, homenatges i records del passat.

Lluís de Dalmau i de Querol

C. M.: Inicials aparegudes al llarg de l'any 1892. Els escrits s'inclouen dins de l'apartat de *Correspondència* i són una sèrie de cartes enviades des de la ciutat de Cebú, on s'informa de l'estat i situació de les colònies espanyoles en aquell moment.

C. P.: Inicials que apareixen un cop al llarg d'aquests primers 15 anys, concretament el dia 9 d'abril de 1899 i ens informa de la celebració d'un meeting socialista al Prado.

CRISTINO: Pseudònim aparegut el dia 15 de febrer de 1891. No apareix més, i en aquest escrit es parla de religió, argumentant que en cas de desgràcia fer oracions es una bona medecina. Ve a dir que ajuda molt fer oració si hi ha desgràcies pel mig.

D

D.: Inicial que apareix un cop només al llarg d'aquests primers anys de l'Eco. És un escrit en nom de la junta de defensa en contra de la fil-loxera reclamant la confiança dels agricultors sitgetans, dient que estan intentant solucionar aquest problema important. Es podria definir aquest escrit com un missatge tranquil·litzador. Apareix el dia 29 d'octubre de 1893. La persona que s'amaga darrera d'aquest pseudònim, podria ser Lluís de Dalmau i de Querol.

D. de C.: A finals de 1895 apareix una sèrie d'escrits a l'Eco signats amb aquestes inicials amb el títol *El tre-*

ball i capital, que parlen de les condicions de treball dels obrers i tot el que afecta el treball en l'època.

D. F. y S.: Apareixen aquestes inicials al 1893, el dia 12 de febrer concretament. És una correspondència des de Santiago de Cuba. L'escrit és en memòria del mossèn sitgetà Fèlix Clarà que havia mort recentment. Inclou un vers dedicat a ell a part d'unes línies.

DIGESTO: Pseudònim que apareix un cop només a les planes del setmanari, concretament el dia 10 de desembre de 1893. Informa bàsicament d'un banquet celebrat a la Societat Recreativa El Retiro.

D. V.: Inicials aparegudes el novembre de 1897. No se sap la seva identitat. Escriu sobre vins, concretament en fa una classificació.

E

E.: Inicial que apareix a l'Eco el dia 28 de juliol de 1888. L'escrit el titula "*Los celos*", i descriu aquest sentiment mitjançant una història que parla de la baronessa de la Roca. Aquesta creu que el seu marit l'enganya i en realitat no és així.

EB: Inicials que apareixen el 17 d'abril a l'Eco de Sitges. El tema de l'escrit és totalment sobre l'agricultura i parla d'un invent que van fer a la vila d'Alcover i a la Selva que consistia en un adob per a la terra, per a la plantació de cereals, que consistia a barrejar cendra de llenya amb nitrat de sosa i tirar-ho damunt de la terra.

E. E.: Inicials aparegudes l'abril de 1897. Apareixen només aquest dia i amb aquestes inicials hi ha dos escrits. El tema bàsic és la religió. En aquests Ecos apareixen molts escrits d'aquesta temàtica ja que estem pels volts de Setmana Santa. Un escrit parla de la destrucció del temple i la ciutat de Jerusalem i l'altre parla de la institució del Santíssim Sagrament.

El Corresponsal: Amb aquest pseudònim signava un personatge que es podria definir com el corresponsal de l'Eco a París, concretament a l'exposició Universal, celebrada en aquella ciutat. Comença a aparèixer l'abril de 1889, i en les seves cartes descriu l'ambient, l'Exposició, els personatges importants que hi troba, etc. Al llarg d'aquests primers 15 anys apareixen molts articles signats amb aquest pseudònim i sembla que no siguin escrits pel mateix personatge ja que escriu de llocs molt variats, com Sant Pere de Ribes, Cervelló, i ciutats de les colònies espanyoles de Cuba, de Filipines, etc.

ELIDAN: Pseudònim que en aquests primers anys només apareixerà un cop, concretament el dia 21 de gener de 1892. Explica una història on un metge va a curar una nena que està malalta. Després narra la reac-

ció de cada un dels implicats. Conclou dient que els metges es mereixen respecte, ja que moltes vegades poden resultar salvadors de vides.

E. M.: Inicials aparegudes a l'Eco de Sitges al 1891. No se sap qui escrivia sota aquestes sigles. El tema de què parlava quan apareixia algun escrit era la indústria. Suposem que era un industrial petit ja que sempre defensava la petita empresa. També s'ha de dir que no col·labora gaire sovint.

E. P.: Aquestes inicials comencen a aparèixer el 30 de setembre de 1888. No col·labora gaire sovint, però quan ho fa es pot dir que els temes sobre els quals escriu són la indústria, l'economia i el comerç. Deu anys més tard apareixeran aquestes inicials parlant sobre temes agrícoles sobretot els que fan referència a la vinya.

E. R.: Inicials aparegudes el 18 d'abril de 1897. El tema de l'escrit és religió. Parla del Divendres Sant, el dia de la mort de Jesús el Fill de Déu, des del moment que està resant a l'hort de les Oliveres fins que el capturen, el torturen i mor.

Erre: Pseudònim amb nom de lletra que apareix a l'Eco el dia 12 de febrer de 1899. S'acostava el Carnaval i l'autor descriu com eren els balls de màscares aleshores. Parlava de l'ambient, de les persones que hi assistien, de la música, etc.

F

F: Correspondència des d'Aguadilla a l'illa de Cuba. Va ser publicada el dia 6 de novembre de 1898. Parla de la situació de la colònia en el moment en què Estats Units comença a intervenir en les relacions entre Cuba i Espanya, per guanyar diners i poder econòmic. Avisa d'un possible conflicte entre Espanya i Estats Units, un conflicte que no tardarà gaire a arribar.

F. D.: Inicials que apareixen un cop al llarg d'aquests primers anys, concretament el més de juny de 1896, parlant de l'evolució i de la teoria de Darwin. Una teoria que no comparteix, ja que no està d'acord amb Darwin quan diu que venim del mico, argumentant que el nostre creador va ser Déu i que ens va fer a imatge seva i dient, també, que no hem evolucionat.

F. P.: Amb aquestes inicials només trobem dos escrits en aquests primers anys. En un l'escriptor dona la benvinguda a la primavera, i en l'altre parla d'un problema de la societat d'aquella època, com era l'educació que havien de rebre els infants d'entre 8 i 12 anys.

FERRIOL: Pseudònim que apareix el febrer de 1891, fent articles que parlen de temes variats, per exemple en un parla dels excessos de la vida, com pot ser un bon àpat i la beguda. En un altre escrit parla dels

matins de maig. Podem veure, doncs, que parla de diversos i variats temes que no tenen relació entre sí.
F. V. O.: Inicials que apareixen el 31 de juliol de 1887 i que tracta de la festa de la Verge del Vinyet. Aquestes inicials ja no apareixen més.

F y S.: Inicials aparegudes el dia 16 de setembre de 1900. L'article ens informa de l'estrena al Casino Prado Suburenc de l'obra de teatre del dramaturg Ignasi Iglésias anomenada *La mare eterna*.

G

GARCI – FERNÁNDEZ: Aquest pseudònim apareix el dia 10 de gener de 1892. Col·laborà bastant. Sempre escriu sobre el mateix, la política europea en aquells moments.

H

H.: Inicial que apareix el 14 d'octubre de 1888 i informa dels números de les obres de la nova casa consistorial. Unes setmanes més tard presenta una taula amb tots els números.

I

I. O.: Informa d'una institució que té la intenció humanitària i religiosa d'ajudar els pobres. Demana a la gent que s'uneixi a aquesta institució anomenada *Confèrència de Sant Vicenç de Paul*. Apareix el dia 26 de març. No seria estrany que fos de Bonaventura Julià Masó que també firmava MIO. Podria tractar-se, també, d'un error d'impremta. Una altra raó per la qual penso que podria ser Bonaventura Julià Masó és perquè en aquesta època era molt participatiu. Gairebé cada setmana hi ha un escrit d'ell.

I. P.: Inicials que apareixen a l'Eco dos cops. El motiu de l'escrit és parlar de santa Tecla, de la vida d'aquesta santa. L'escrit està dividit en dues parts diferents, la primera apareix més o menys per santa Tecla a finals de setembre i el segon escrit apareix publicat el 9 d'octubre. El primer escrit parla de la vida de la santa i el segon parla dels miracles i a on es troben les seves relíquies i la història d'aquestes relíquies.

J

J.: Inicial amb la qual segurament signava Josep Soler

i Cartró. Apareix per primer cop el dia 28 d'agost de 1892 fent un resum de la festa major de l'any abans citat. També amb aquesta inicial hi ha articles en l'apartat de correspondència al llarg de 1895. Eren cartes provinents de Lares, a Puerto Rico i informaven de la mala situació del país. Provinents d'aquella ciutat porto-riquenya també estaven signats amb les inicials J. J. Segurament seran del mateix autor.

J. A.: Inicials que apareixen per primer cop a l'Eco el 6 de febrer de 1898. És en l'apartat de *Correspondència* i aniran apareixent bastant al llarg d'aquest any. Informa de fets que tenen lloc a l'illa de Cuba. Fins i tot hi ha un escrit signat per dos col·laboradors o corresponents de l'Eco a l'illa que són J. A. i J. C., que ja havia col·laborat abans, informant d'un atemptat contra un tren que va provocar molts morts.

J. B. y M.: Apareix molt de tant en tant a partir de finals de 1895, els seus escrits parlen exclusivament de Sant Pere de Ribes, temes que afectaven a la vila

Josep Soler i Cartró

veïna.

J. G.: Inicials que apareixen el 26 de juny de 1898. El tema de l'escrit és l'agricultura i més concretament el procés de recol·lecció del blat pas per pas.

J. H.: Inicials que apareixen a mitjans de 1891. Els escrits parlen de la higiene i donen una sèrie de consells als lectors, segons l'estació que sigui. A cada canvi d'estació hi ha un escrit.

J. O. B.: Apareixen un cop aquestes inicials, després de la cerimònia per presentar al nou rector de Sitges a mn. Josep Bricullé Massó. El rector convida a un *lunch* (un dinar) les figures més importants del poble. Aquest escrit comenta el menú, els parlaments que es fan durant el dinar. Apareix el 5 d'agost de 1893.

JOFRE: Pseudònim aparegut el 8 de gener de 1899. Ens parla de la creació de l'Agrupació Catalanista de Sitges en una reunió feta al Casino Prado Suburenc.

Explica qui forma la junta d'aquesta organització i els propòsits que té.

J. P. y E.: Inicials aparegudes l'11 de juny de 1899. L'objectiu de l'article era explicar el procés de desviació del riu Llobregat i els avantatges que aquest projecte comportava.

J. Reig y V.: Sota aquest pseudònim escrivia els articles a l'Eco de Sitges Joan Reig i Vilardell. Els seus articles sempre parlaven d'història, ja sigui història de Sitges, d'Espanya, ja sigui l'origen d'una festa. També escrivia articles titulats *Nuestro grabado*. Cada setmana sortia un gravat a la primer pàgina de l'Eco de Sitges i amb aquest gravat sempre hi havia un petit comentari. Molts dels gravats eren comentats per ell.

J. S.: Inicials amb les quals Josep Soler i Cartró signava els seus escrits quan parlaven de temes que afectaven Sitges, com podien ser un temporal que va afectar al poble, les festes que se celebraven, les eleccions, etc. La primera aparició d'aquest pseudònim es produeix el dia 1 d'abril de 1886. S'ha de dir que aquest escriptor signava, també, amb les sigles J. S. C., que es podria considerar una variant de l'altre pseudònim.

K

K.: Firma escrits que sempre parlen de fets que afecten el poble, per exemple hi ha un escrit amb el qual informa de la passada Setmana Santa amb els seus actes, explicant-la dia a dia. Cal dir que aquest escrit apareix el dia 21 d'abril de 1889. També parla el març de 1891 de la visita del bisbe de la diòcesi. Pertanyen a la secció de *Correspondència*. Una altre mena d'escrits seus són els que parlen d'educació, el que fa pensar que aquest personatge sigui un mestre. Els altres tipus d'escrits són els que no pertanyen a *Correspondència* i parlen de temes que afecten a la vila, com banquets de festa major, els actes paral·lels que se celebren en dies tan assenyalats com aquests. Parla, també, de temes generals com l'educació, destacant la importància de la creació d'escoles per a nens petits. Aquest pseudònim apareix per primer cop el 15 d'abril de 1886.

K. D. T.: Aquestes inicials apareixeran només un cop a la història de l'Eco, el dia 18 de setembre de 1898. L'objectiu d'aquest escrit és defensar i alabar els voluntaris d'Ultramar que estan a les colònies lluitant i defensant Espanya. Fa aquest escrit perquè segons ell aquests homes estan oblidats per la societat i vol recordar que estan donant la vida per la pàtria.

KIN: Pseudònim aparegut el 7 de maig de 1899. Ens informa d'una sèrie de representacions teatrals portades a terme al Retiro per una companyia de fora.

Informa de la representació que es porta a terme en aquell moment, que es deia *Adrea* i de les representacions que es faran després.

L

L. de D.: Inicials que apareixen al 1891, l'1, 15 i 29 de març, parlant concretament de la fil·loxera i els mitjans per combatre-la. D'aquests escrits n'hi ha tres. Podria ser que l'escriptor fos Lluís de Dalmau de Querol. Pensem que és així per les inicials i perquè tenia moltes terres on es conreava la vinya i entenia del tema. Els altres dos escrits van signats de manera diferent, L. de C. Suposo que va ser ell qui va escriure aquests altres dos articles encara que les sigles no corresponguin al nom de l'escriptor, ja que parla del mateix i els escrits van seguits. També signa escrits amb la variant L. D. i parlen del mateix, sempre. L'agricultura és el tema principal dels seus articles.

L. H.: Inicials que apareixen el dia 8 de desembre de 1900. El tema de l'escrit és els dos grans problemes de la societat en aquella època. Un la tuberculosi que provoca uns alts índex de mortalitat al món, i l'altre l'alcoholisme, un problema que encara no ha deixat d'existir a diferència de la tuberculosi

Licinio: Pseudònim que apareix el dia 27 de març de 1887. El tema d'aquest escrit és la Quaresma. L'article és molt complet. L'escriptor coneix força bé el tema situant-lo i explicant la seva història. Tot això fa pensar que aquest escriptor podria pertànyer a l'estament religiós.

LOS TRAMOYISTAS: Només apareix un cop aquest pseudònim, concretament el 30 de juliol de 1893. És un escrit al estil dels que fa SOL-RE que informa dels espectacles fets a les diferents societats sitgetanes. Divideix l'escrit en dues parts, informant de les obres representades al Prado Suburense i al Retiro.

L. O.: Sigles que apareixen el dia 5 d'abril de 1891. L'escrit parla d'una festa tradicional sitgetana, les cantades de caramelles per Pasqua.

Lucas: Pseudònim utilitzat, suposadament, per Anselmo Duque i que apareix per primer cop el 8 de maig de 1887, destacant l'arribada de la primavera. Anselmo Duque a part de col·laborar amb l'Eco era administrador de la Duana de Sitges i quan va ser traslladat a Palamós, va sortir un escrit seu a la *Crònica local* del dia 9 octubre del 1887 on ho explicava.

M

M: Inicial que apareix el 16 d'abril de 1899. És una correspondència des de la que havia estat colònia espanyola fins l'any abans i informava de la greu situació que travessava el país, ja que els EEUU no els deixaven ser independents i això provocava la guerra.

M. G.: Inicials que apareixen alguna vegada a l'Eco de Sitges i sempre parlant sobre el tema religiós. Podríem fer referència, per exemple, al que es va publicar per la Setmana Santa de l'any 1895, en què va dedicar tot un article a parlar de l'Ecce Homo.

MI-FA: Pseudònim format per dues notes musicals que apareix el dia 6 de març de 1892. El motiu de l'escrit són unes crítiques que fa l'escriptor a una sèrie de personatges que estaven dins el Prado Suburens i que no respectaven que uns altres fossin del Retiro. Això passa a rel d'un ball de Carnaval i és un capítol més en la "guerra" que mantenien les dues societats sitgetanes més representatives a l'època, el Prado i el Retiro.

M. I. O.: Comença a escriure Bonaventura Julià Masó el dia 5 d'agost de 1888 defensant l'ajuntament en el projecte del nou escorxador, al·legant que aquest cop sí que s'han fet els passos necessaris i correctes. El 15 de juny de 1890 demana, mitjançant un escrit, que els agricultors preparin la seva defensa contra la fil·loxe-ra. Amb aquest pseudònim normalment l'escriptor defensava els projectes de la seva força política, els partidaris del Retiro. Cada pseudònim de tres lletres utilitzat per aquest personatge vol dir més o menys una cosa diferent. En aquest cas MIO, que en català seria MEU defensa les seves coses i les del seu partit.

M. I. R.: Apareix algun cop al 1895 i bàsicament parla de les eleccions municipals. Els seus escrits parlen de coses i temes referits a la política. Al llarg de l'any 1895 i també a principis del 1896 es dedica a reivindicar, mitjançant les pàgines de l'Eco de Sitges, la importància per al poble i l'avanç que suposaria la construcció d'un pou artesià.

M. P.: Inicials aparegudes el 10 de gener de 1892. L'escrit està dins de l'apartat de *Correspondència* de l'Eco i la carta prové de Santiago de Cuba. Informa de la situació del país. Venia sovint correspondència a l'Eco des de Santiago de Cuba. Això mostra com molts sitgetans van anar a fer fortuna a Cuba, en aquell moment colònia espanyola.

M. R.: Aquestes inicials apareixen el dia 31 de juliol de 1887 i en l'escrit es parla del certamen científic-literari celebrat a la localitat del Vendrell. Torna a aparèixer un escrit amb les inicials M. R. el dia 2 de setembre de 1888 aconsellant prudència a l'hora de banyar-se al mar.

M. y S.: Inicials aparegudes el març de 1897. Són un conjunt d'escrits de tema religiós. Parla tant de la història de la religió cristiana com de temes religiosos que

Bonaventura Julià Masó

afecten Sitges com per exemple de l'ermita del Vinyet, o canvis de rector, etc.

O

O. R. O.: Inicials utilitzades per Bonaventura Julià Masó. Els escrits que anaven signats amb aquestes inicials parlaven exclusivament de política, com la celebració d'eleccions, meetings, etc. Apareixen força vegades al llarg d'aquests primers anys.

P

P.: Inicial que apareix el dia 11 de setembre de 1886 i ens parla d'un congrés vitivinícola celebrat a la ciutat francesa de Bordeus pel setembre d'aquell mateix any. Anys més tard apareixerà en correspondència des de Castella informant el que passa en aquesta població.

P. A. y P.: Inicials que apareixen un cop al llarg de la història de l'Eco de Sitges, concretament el dia 30 de gener de 1898. Aquest escrit és una crítica als agricultors que segons ell no paren de queixar-se i no tenen

raó. Els agricultors es queixen que la seva feina està mal pagada i que els enganyen. Reclama que aquests guanyin una mica de cultura o que tinguin alguna noció d'economia perquè no els prenguin el pèl. O sigui que tots els problemes que tenen els agricultors és per la seva incultura. És un escrit bastant agressiu i una crítica bastant forta.

P. C.: Sota aquestes inicials s'amaga el nom de Pau Carbonell, que era el col·laborador de l'Eco a Sant Pere de Ribes. Informa sempre de temes d'actualitat de la població veïna

P. de CALA.: Inicials que apareixeran el 12 de juny de 1898. L'escrit parla de l'aplec de la Trinitat celebrat en aquell any. Textos semblants apareixeran cada any i cada any signat per unes inicials diferents.

PEPE: Sota aquest nom apareix un escrit el setembre de 1897. No se sap la identitat de l'escriptor. L'escrit en qüestió està a l'apartat de *Correspondència* i és una de les moltes cartes que arriben des de Santiago de Cuba explicant-ne la situació que, en aquells moments, no era gaire bona ja que hi havia insurreccions constantment.

P. I. O.: Aquest pseudònim apareix cap al 1891 i va ser utilitzat per Bonaventura Julià Masó que sempre utilitzava pseudònims de tres lletres a l'hora de col·laborar a l'Eco de Sitges. Els escrits signats sota aquestes

sigles sempre parlaven de temes que afectaven a la religió o l'església. També en notes necrològiques. El pseudònim té una relació amb el tema dels escrits perquè una persona "pia" és una persona religiosa.

P. J.: Inicials que apareixen molt poc i els seus escrits estan dins l'apartat de *Correspondència*. Aquesta correspondència ve des de Manzanillo (Cuba), una ciutat a l'oest de la capital cubana, l'Havana.

P. M. C.: Aquestes inicials apareixen un cop a l'Eco de Sitges. Concretament pels voltants de sant Pau del 1895. Parla de l'ermita de Sant Pau a Sant Pere de Ribes quan falta poc per la festivitat del sant, molt celebrada per ribetans, sitgetans i vilanovins. Aquest article va firmat per dos grups de sigles. P. M. C. (se suposa que es Pablo Carbonell) i J. B. M. que no descartaria que fos Bonaventura Julià Masó ja que les sigles es corresponen, encara que desordenadament amb les inicials del seu nom.

PPC: Inicials amb les quals signava Pere Pont Creus els seus escrits a l'Eco. Es podria definir com el corresponsal de l'Eco a Barcelona. Setmanalment enviava una carta amb els fets més destacats de Barcelona. Normalment aquests escrits parlaven de política, de trobades d'intel·lectuals i actes culturals com els Jocs Florals. Sentia gran admiració per Frederic Soler "Pitarra".

**Aquest número ha estat
publicat amb l'ajuda de**

 Caixa Tarragona